

Técnica I

Comentario de mapas meteorolóxicos

1. O mapa do tempo en superficie

O mapa do tempo en superficie representa o estado da atmosfera nun momento determinado, indicado na data do mapa. Para iso, utiliza isóbaras ou liñas que unen os puntos coa mesma presión atmosférica. O comentario deste tipo de mapas pode seguir o guión desta ficha.

Identificar o tipo de documento.

Ficha para o comentario de mapas meteorolóxicos en superficie

1. Trazos xerais do mapa	• Mapa meteorolóxico que mostra o estado da atmosfera en superficie. • Área que comprende: habitualmente o Atlántico oriental, Europa occidental e o norte de África.	• Data do mapa e fonte se consta. • Forma de mostrar a información: xeralmente isóbaras ou liñas que unen os puntos coa mesma presión atmosférica.
2. Análise dos centros de acción e das fronteiras	• Localizar xeograficamente os anticiclóns (valor das isóbaras superior a 1016 mbar) e as borrascas (valor das isóbaras inferior a 1016 mbar) e identificalos; por exemplo: anticiclón dos Azores, depresión de Islandia (ver mapas dos centros de acción, páx. 70).	• Localizar xeograficamente as fronteiras e indicar se son cálidas ou frias e a que borrascas van asociadas, se procede. • Sinalar se son fronteiras activas (sector cálido amplo), pouco activas (sector cálido estreito) ou ocultas.
3. Predición do tempo en España (fixarse na data do mapa)	3.1. Determinar se os territorios se encontran nunha situación básica ou de fluxo. • Situación básica: o territorio (Península Ibérica, Baleares ou illas Canarias) encóntrase baixo a acción directa de anticiclóns ou de borrascas. • Situación de fluxo: o territorio encóntrase baixo a influencia de adveccións ou desprazamentos de masas de aire. Neste caso: – Determinar a traxectoria do fluxo: Am, Ac, Pm, Pc, Tm, Tc. (ver mapa da páx. 71). Para iso, recordar que o aire xira entre as isóbaras no sentido das agullas do reloxo nos anticiclóns e en sentido contrario nas borrascas.	– Explicar as características orixinais das masas de aire en canto a temperatura e humidade: moi fría, fría ou cálida (segundo sexa ártica, polar ou tropical); e húmida ou seca (segundo proceda do mar ou do continente). (Ver mapa da páx. 71). – Considerar as posibles modificacións das masas de aire no seu percorrido ata España (arrefriamento e estabilización, ou quecemento, humedecemento e inestabilización).
	3.2. Predición das precipitacións. • Tempo seco e estable en caso de: – Situación básica anticiclónica. – Fluxos de masas de aire de procedencia continental que non se modifican na súa traxectoria (percorrido continental). – Fluxos de procedencia mariña que se estabilizan no seu percorrido (arrefriamento pola base ao desprazarse ao norte).	• Tempo inestable, chuvioso ou de neve, nos casos de: – Influencia directa de borrascas. – Paso de fronteiras. Unha borrasca de dúas fronteiras provoca estes efectos ao seu paso: o sector frío anterior á fronte cálida, tempo estable. A fronte cálida, nubes e precipitacións finas e suaves que poden durar un día enteiro. O sector cálido entre as dúas fronteiras, nubrado. A fronte fría, precipitacións fortes. O sector frío posterior, variable (claros ou chuvias de inestabilidade).
	3.3. Predición das temperaturas. • Altas. Bo verán cando o territorio se encontra baixo a influencia: – Directa de anticiclóns subtropicais (Azores ou sahariano). – De fluxos do sur ou do SO. • Frescas ou moderadas. – No verán con fluxos do norte. – Nas demais estacións con fluxos do oeste, sur ou SO.	• Frías. No inverno cando o territorio se encontra baixo a influencia: – Directa do anticiclón térmico peninsular. – De fluxos do N e NO procedentes de anticiclóns atlánticos. – Fluxos do NE procedentes do anticiclón centroeuropeo. Nestes casos poden producirse nevadas (se o aire é húmido) ou xeadas (se o aire é seco).
	3.4. Predición do vento.	A forza do vento é maior canto máis xuntas están as isóbaras dos centros de acción.

Nas **situacións básicas** nos atopamos ante **centros de acción térmicos** (formados na propia península).

Nas de **fluxo** falamos de **centros de acción dinámicos** que se desprazan (temos que ter en conta a orixe, a traxectoria...).

2. O mapa do tempo en altura

O mapa do tempo en altura está constituído por isohipsas, liñas que unen os puntos da mesma altura para certo valor de presión (normalmente, os 500 mbar). Guión:

Ficha para o comentario de mapas meteorolóxicos en altura

1. Trazos xerais do mapa	• Mapa do estado da atmosfera para un valor de presión de 500 mbar. • Forma de mostrar a información: – <u>Isohipsas</u> ou liñas continuas que unen puntos da mesma altura para os 500 mbar de presión. Trázanse de 40 en 40 m ou de 60 en 60 m a partir dos 5 560 m, a altura media para os 500 mbar. Ás veces, para simplificar, suprímese da cifra o primeiro 5. Exemplo: aparece 564 m en vez de 5 564 m. – <u>Isotermas</u> ou liñas que unen os puntos coa mesma temperatura en altura usando un trazado descontinuo ou unha cor vermella (non sempre aparecen).
2. Análise dos elementos que aparecen	• <u>Localizar a corrente en chorro</u>. Distínguese no mapa porque as <u>isohipsas</u> aparecen moi xuntas e <u>paralelas</u> entre si e as <u>isotermas</u> alcanzan un valor duns $-28^{\circ}\text{C}/-29^{\circ}\text{C}$. • <u>Determinar a traxectoria da corrente en chorro</u>: – <u>Zonal</u>: circula case oeste-leste, con ondulacións moi suaves. É propia da corrente cando circula a <u>alta velocidade</u>, superior a 150 km/h. – <u>Ondulada</u>: describe <u>fortes ondulacións</u> que crean dorsais ou cristas anticiclónicas e vales ou <u>valgadas depresionarias</u>. É propia da corrente cando <u>circula a velocidade máis baixa</u>.
3. Relación do tempo en altura co tempo en superficie	• Cando a corrente <u>circula con traxectoria zonal</u>, coincide en superficie coa fronte polar e as súas borrascas, deixando borrascas á esquerda da súa traxectoria e anticiclóns á súa dereita. • Cando a corrente <u>circula ondulada</u>, pode xerar en <u>superficie</u> anticiclóns dinámicos coincidindo coas súas <u>cristas</u> e borrascas dinámicas coincidindo coas súas <u>valgadas</u>. Se estas últimas chegan a desprenderse do chorro principal, orixinan unha <u>gota fría</u>, unha potente borrasca que pode ocasionar <u>efectos catastróficos</u>.

